

Ambulante psychische zorg scoort best

Zeven op de tien mensen die psychische hulp krijgen, voelen zich goed geholpen. Een kwart zegt van niet. Ook blijken patiënten vaak te weinig op de hoogte van wat psychische problemen, of hun eigen behandeling, inhouden.

VEERLE BEEL

BRUSSEL | Voor het eerst is een patiëntenbevraging gehouden in de geestelijke gezondheidszorg. De Vlaamse Patiënten Peiling werd vorig jaar afgenomen door het Vlaams Patiëntenplatform en er namen ruim 5.000 mensen aan deel, uit 82 voorzieningen.

Door de bank genomen zijn ze behoorlijk tevreden over hun ervaring in of met de hulpverlening: ze geven de voorzieningen een gemiddelde score van 7,9 op 10. Er zijn wel duidelijke verschillen tussen de voorzieningen. De tevredenheid ligt met name lager voor psychiatrische ziekenhuizen, psychiatrische afdelingen van algemene ziekenhuizen en psychiatrische verzorgingstehuizen.

Hoger dan gemiddeld scoren de mobiele teams, de initiatieven voor beschut wonen en de centra voor geestelijke gezondheidszorg.

Daarmee is de hele sector in beeld gebracht: hij is divers en uiteenlopend. In een ziekenhuis word je gehospitaliseerd. Een mobiel team bezoekt je aan huis. Naar een centrum voor geestelijke gezondheidszorg moet je zelf toestappen.

Zelfbeschikking

Dat verschil in zelfbeschikking verklaart waarschijnlijk waarom de centra voor geestelijke gezondheidszorg, in bijna de

hele bevraging de hoogste score halen.

Zo zeggen mensen die daar aankloppen voor hulp, afgetekend veel vaker dat ze duidelijke informatie krijgen over de kosten, over hun probleem en over hun behandeling. Ze mogen mee beslissen over de behandeling en de medicatie. Hulpverleners gaan vaker uit van de mogelijkheden die de hulpzoeker heeft, en niet in de eerste plaats van diens

'Een hospitalisatie is altijd een beetje een capitulatie. Je moet jezelf als het ware overgeven'

FRIEDA MATTHYS
Psychiater UZ Brussel

© belga

beperkingen.

Mogelijk zijn patiënten die gehospitaliseerd worden minder in staat tot mee beslissen, vanwege de ernst van hun aandoening.

'Een andere verklaring is dat een hospitalisatie toch altijd een beetje een capitulatie is. Je moet jezelf als het ware overgeven', zegt psychiater Frieda Matthys (UZ Brussel). 'Toch mag dat geen beletsel zijn om ook in de context van een ziekenhuis meer informatie en inspraak te geven.'

Veel patiënten zijn bijvoorbeeld ook te weinig op de hoogte van het recht om een tweede mening te vragen, of om van hulpverlener te veranderen.

Kwetsbaar blijven

Het oordeel over de behandeling spoort dan weer overal gelijk: tot een kwart van de gebruikers is daar niet of maar een beetje tevreden over. Is dat veel, of is het net goed dat driekwart zich wel geholpen voelt?

Matthys zegt: 'Ik vermoed dat veel mensen denken dat hun klachten helemaal zullen verdwijnen. Net met psychische problemen is dat vaak niet het geval. Na een zware depressie of burn-out of na een psychose blijf je een beetje kwetsbaarder dan voorheen. Het is niet zoals bij een griep, waar de symptomen helemaal verdwijnen.'

'Mogelijk komt dit ook doordat mensen na een psychische inzinking minder zelfverzekerd zijn en ze zich sneller slecht voelen in situaties van stress. Het is aan ons, hulpverleners, om daar beter over te communiceren. We moeten mensen met psychische problemen helpen om een beter inzicht te krijgen in zichzelf, en in hun eigen kwetsbaarheid.'